

Bygg en morsom benk rundt treet

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:
Det blir en del oppmålinger, men en god kappsag sparer deg for mye problemer. Med den, er ikke dette vanskelig.

TIDSFORBRUK:
To halve dager, pga. tørketid.

PRIS:
3-500 kroner, avhengig av hvilken tresort du velger.

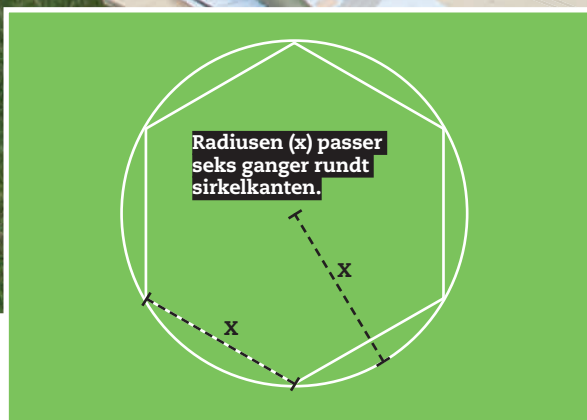
Vil du ha full glede av den kjølige skyggen under treet, så lag en benk rundt hele stammen. Den sekskantede benken er i tillegg morsom å bygge.

En platebit som denne, gjør det enkelt å tegne opp en 30 graders vinkel på hjelpetegningen. Du justerer bare kappsagen til 30 grader.

Tegn opp én seksjon av benken. Grunnlinjen er 745 mm, og med vinkelen tegner du de fire sittebordene [A], [B], [C] og [D]. Vi bruker 45 x 120 mm bjelker, som er svenske standardmål. Tilpass målene til dine materialer, f.eks 48 x 123 mm. Hjelpetegningen brukes til å kontrollmåle underveis.

Radiusen (x) passer seks ganger rundt sirkelkanten.

Så enkelt tegner du opp en sekskant

Når du har bestemt hvor stor diameteren på sirkelen som danner sekskanten skal være, er det enkelt å tegne den: Mål radiusen (avstanden fra sentrum). Bruk dette målet langs innersiden av sirkelen. Det går opp seks ganger før du er kommet rundt, og voila! Dermed har du en sekskant.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

45 x 120 mm bjelker (bruk gjerne 48 x 123 mm eller andre dimensjoner, men husk å tilpasse målene):

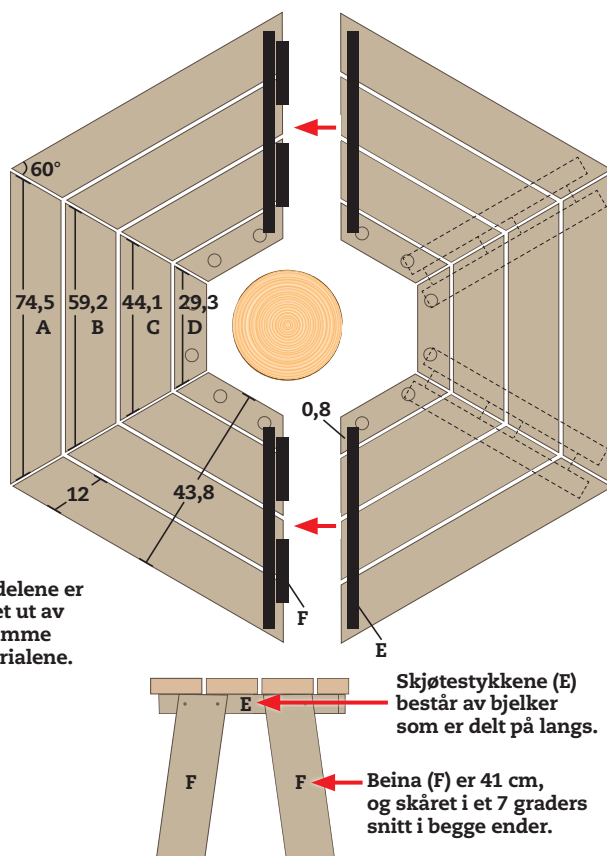
- 6 bord (A) à 74,5 cm
- 6 bord (B) à 59,2 cm
- 6 bord (C) à 44,1 cm
- 6 bord (D) à 29,3 cm (delt bord)
- 12 bein (F) à 41 cm

45 x 120 mm bjelker, delt på langs:

- 12 skjøtestykker (E) à 41 cm

Dessuten:

- Skruer: 5 x 70 mm til sitteflaten (96 stk.), og 5 x 50 mm til beina (48 stk.)

Skjær ut alle delene

Benken består av seks like seksjoner. Det betyr at du må serieprodusere mange elementer, og her er kapp-/gjærsagen og et godt sagebord til god hjelp: Juster sagen til 30 grader, og lag et lengdestopp på sagbordet. Da kan du kappe seks elementer om gangen, før du flytter lengdestoppet (som også bare kan være en tvinge bordet kan støtes inn mot).

Når delene er ferdig kappet, får de en oljebehandling.

1 Juster sagen til 30 grader.

Kapp til bordene (A, B og C). Lag et lengdestopp, og kapp til seks bord om gangen. Beina (F) kappes på samme måte, men med 7 graders vinkel.

2 Del en bjelke i i to lister (D), som hver blir 60 mm bred, minus et halvt sagspor.

Har sagen et parallellanlegg, er det fint å bruke. Kantene rundes med høvel eller slipepapir.

Bordene ligger med baksiden opp.

3 Legg en benkeseksjon på hjelpetegningen.

Merk opp til skjøtestykkene (E) 8 mm fra kanten av hvert bord.

Lag hull med en mal

Når du som her skal serieprodusere en rekke elementer, og bore hull i alle sammen, er **en boremal til stor hjelp**. Bruk et stykke tynn masonitt eller papp, og marker hvor hullene skal plasseres. **Da slipper du å måtte måle utallige ganger**, og du sikrer deg mot å måle feil.

Sett sammen seksjonene

1 Klargjør delene når oljen er tørr. Det skal monteres seks seksjoner, så det er en fordel å legge alt i seks hauger.

2 Se over delene. På baksiden av listene (E) kan det for eksempel være fliser ved borehullene. Fjern dem med en hobbykniv.

Skru fast alle bein på benken

1 Lag en prøvemontering. Legg ut alle delene på et plant underlag, slik at du kan se om de passer nøye sammen.

2 Merk opp på et av skjøtestykkene (E) til beina (F). Listen er 4 cm høy, og hullene skal sitte midt på, altså 2 cm fra kanten.

3 Lag to maler, en til hver side av beina. Skruene må nemlig forskyves med cirka 2 cm for å unngå at beina sprekker. Merk opp på alle skjøtestykkene.

4 Forbor med et 5 mm bor. Alle hull bør bores før du begynner monteringen.

4 Markér borehullene i skjøtestykkene (E). Bor med et 5 mm bor. Hullene skal være ut for midten av hvert bord i seksjonen. Lag evt. en boremal etter at du har merket opp til en seksjon.

5 Gi alle delene trebeskyttelse. Her bruker vi en treolje med litt fargepigment. Etter ca en halv time tørkes overskytende olje av med en klut. Sitteflaten på benken behandles to ganger.

3 Sjekk igjen at delene passer til tegningen på platen. Det er viktigst at kanten mot de andre seksjonene er riktig. Juster evt. avstanden mellom delene, og tilpass tegningen litt.

4 Skru sammen delene. Først alle sitteflatene. Skjøtestykket (E) holder de fire delene (A, B, C og D) sammen. Selv om skruene er selvskjærende, er det en god ide å forbore med et 3 mm bor.

5 Nå kan du montere benken. Bor gjennom hullene i skjøtestykkene (E) og inn i beina med et 3 mm bor. Skru 5 x 50 mm skruer gjennom stykkene og inn i beina (F).

6 Avslutt med de ytterste beina. De skal sitte 2 cm fra forkanten av bærestykkene. Prøv å holde hele benken sammen med skrutvinger for å se om størrelsen på seksjonene er riktig.

Benken er enkel å dele i to for å sette rundt treet

Når du har prøvemontert benken, og er sikker på at den ser ut som den skal, er det tid for den store eksamen: Passer den rundt det treet du har valgt?

Benken blir holdt sammen av fire skruer, slik at du enkelt kan adskille den når den skal ha trebeskyttelse eller kanskje pakkes ned for vinteren.

